

PATVIRTINTA
Radviliškio pagalbos šeimai centro
direktoriaus 2022 m. sausio 21 d.
įsakymu Nr. V-14

RADVILIŠKIO PAGALBOS ŠEIMAI CENTRO VIDAUS TVARKOS TAISYKLĖS GLOBOTINIAMS (RŪPINTINIAMS)

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Radviliškio pagalbos šeimai centro (toliau - Centras) vidaus tvarkos taisyklės globotiniams (rūpintiniams) (toliau - Taisyklės) parengtos vadovaujantis Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos įstatymais, poįstatyminiais aktais, Centro nuostatais, vidaus tvarkos taisyklėmis, LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu patvirtintomis socialinės globos normomis, Higienos normomis, darbuotojų darbo saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos įstatymais, užtikrinant globotinių (rūpintinių) saugias ir sveikas gyvenimo sąlygas, poreikius, ugdomąsi, privačią erdvę ir rengimą savarankiškam gyvenimui.

2. Taisyklės reglamentuoja globotinių (rūpintinių) (toliau - vaikų) dienos režimą, elgesio normas, pagrindines teises ir pareigas, atsakomybę, kambarių ir kitų patalpų vidaus tvarką, vaikų paieškos skelbimo tvarką, vaikų skatinimo ir drausminimo priemones bei kitus klausimus.

II SKYRIUS BENDRIEJI VIDAUS TVARKOS PRINCIPAI

3. Teisės aktų nustatyta tvarka be tėvų globos likę vaikai apgyvendinami šeimynose. Vienoje šeimynoje apgyvendinama iki 8 vaikų, laikantis brolių ir seserų gyvenimo kartu principo.

4. Šeimynoje dirba socialiniai darbuotojai ir socialinio darbuotojo padėjėjai (toliau - šeimynos darbuotojai), kurie nepertraukiamai teikia pagalbą šeimynose gyvenantiems vaikams. Esant poreikiui, vaikams sudaromos galimybės gauti ir psichologinę pagalbą, medicininę ar kitą reikalingą pagalbą.

5. Šeimynos teisės aktų nustatyta tvarka ir laikantis teisės aktų reikalavimų apgyvendinamos Centro teisėtai valdomose ir naudojamose patalpose. Šeimynos aprūpinamos būtiniais baldais, inventoriumi, namų apyvokos reikmenimis, kitais daiktais, kurie reikalingi kuo artimesnės šeimai namų aplinkos sukūrimui.

6. Vaikai aprūpinami patalyne, rankšluosčiais, reikiamomis higienos priemonėmis ir kitais būtiniais daiktais. Vaikai, atsižvelgiant į vaiko amžių, lytį, metų laiką, esant galimybėms į vaiko

estetinį skonį ir pageidavimus, aprūpinami apranga ir avalyne. Drabužiai, avalynė, rankšluosčiai kiekvienam vaikui skiriami individualiai.

7. Pagal galimybes (įvertinus vaiko amžių, sugebėjimus, sveikatos būklę) vaikams sudaromos sąlygos kartu su šeimynos darbuotojais vykti į parduotuves, dalyvauti įsigyjant buityje reikalingus daiktus, higienos priemones, maisto produktus, drabužius, avalynę ir kt.

8. Šeimynos darbuotojai su vaikais tariausi dėl vaikui reikalingų daiktų, rūbų, avalynės, norimų jų maisto produktų įsigijimo, išklauso jų nuomonę, pageidavimus, moko ir padeda nusistatyti prioritetus kokie daiktai vaikui šiuo metu yra reikalingiausi, diegia sveiko maisto pasirinkimo įgūdžius.

9. Vaikai savo kambarius, kuriuose gyvena, bendras šeimynos patalpas (išskyrus sanitarinius mazgus), siekiant ugdyti vaikų savarankiškumą bei gebėjimą pasirūpinti savimi ir savo buitimi, tvarko, maistą gaminasi, drabužius skalbiasi, kitus buities darbus atlieka patys, padedami šeimynos darbuotojų.

10. Vaikams, atsižvelgiant į jų amžių, brandą, sugebėjimus, specifinius poreikius, laikantis savivaldybės patvirtintų gyvūnų laikymo ir higienos reikalavimų, suderinus su šeimynos darbuotojais bei kitais šeimynos vaikais, sudaromos galimybės auginti naminių gyvūnelių ir juo rūpintis.

11. Vaikai nuo iki 10 metų amžiaus iš šeimynos gyvenamųjų patalpų, Centro teritorijos išeina su lydinčiu šeimynos darbuotoju. Vaikai nuo 10 metų, ir užsirašę „Vaikų išėjimo iš centro“ registracijos sąsiuvinyje, ne pamokų metu, šviesiu paros metu išeiti gali savarankiškai - be lydinčio asmens. Visais atvejais vaikai privalo sugrįžti iki 21.00 val.

12. Lankytojai pas vaiką gali svečiuotis darbo, mokslo dienomis nuo 13.00 val. iki 19.00 val., savaitgaliais, atostogų ir švenčių dienomis nuo 11.00 iki 13.00 val. ir nuo 16.00 iki 19.00 val. Vaikų lankymo ir lankytojų priėmimo tvarką reglamentuoja Globotinių (rūpintinių) lankymo Radviliškio pagalbos šeimai centre tvarka.

13. Agresyvaus elgesio, nepažįstamiems, neprisistačiusiems ir nepateikusiems dokumento asmenims, asmenims turintiems negatyvų poveikį vaikams, lankyti vaikus draudžiama. Esant įtarimų, kad lankytojas yra apsvaigęs nuo alkoholio ar psichotropinių medžiagų, darbuotojas lankyti vaiko neleidžia arba kviečia policiją lankytojo blaivumui patikrinti.

14. Vaikai, savaitgaliais, atostogų ir švenčių dienomis teisės aktų nustatyta tvarka gali būti išleidžiami svečiuotis pas giminaičius, kitus asmenis, turinčius leidimą priimti vaiką, vadovaujantis Radviliškio pagalbos šeimai centro globojamo (rūpinamo) vaiko išleidimo laikinai svečiuotis tvarkos aprašu.

15. Šeimynos (šeimynos darbuotojai kartu su šeimynos vaikais), kiek tai neprieštarauja šioms Taisyklėms, turi galimybę susikurti savo elgesio šeimynoje taisykles, konkretizuoti vaikų

drausminimo ir skatinimo priemonės, detalizuoti vidaus tvarką, pritaikant ją prie konkrečioje šeimynoje gyvenančių vaikų amžiaus, poreikių, gebėjimų, sveikatos būklės ir pan. Tokias elgesio, tvarkos taisykles šeimynos darbuotojai privalo suderinti su Centro direktoriaus pavaduotoju, su jomis psirašytinai supažindinti visus šeimynoje gyvenančius vaikus, taisykles pakabinti vaikams prieinamoje ir gerai matomoje vietoje.

III SKYRIUS VAIKŲ DIENOS RĖŽIMAS

16. Šeimynoje nusistatoma dienos režimą šeimynos darbuotojai privalo suderinti su Centro direktoriaus pavaduotoja, su nustatytu dienos režimu supažindinti visus šeimynoje gyvenančius vaikus, dienvakarę pakabinti vaikams prieinamoje ir matomoje vietoje.

16.1. Mokslo metų dienomis:

Kėlimasis, rytinis tualetas	6.30-7.00
Pusryčiai	7.00-7.30
Ėjimas į mokyklą, laikas mokykloje	7.30-14.00
Pietūs	14.00-15.00
Laisvalaikis	15.00-16.30
Pavakariai	16.30-17.00
Socialinio bendravimo įgūdžių ugdymas, laikas pasimokyti	17.00-18.30
Laisvalaikis	18.30-19.00
Buities darbai	19.00-20.00
Skaitymas, tv programos, filmai	20.00-21.00
Higienos procedūros	21.00-22.00
Nakties miegas	22.00-6.30

16.2. Savaitgaliais, švenčių dienomis, atostogų metu:

Kėlimasis, rytinis tualetas	9.00-9.30
Pusryčiai	9.30 -10.00
Kasdieninio gyvenimo įgūdžių ugdymas	10.00-11.00
Laisvalaikis	11.00-13.00
Pietūs	13.00-14.00
Laisvalaikis	14.00-16.00
Pavakariai	16.00-16.30

Laisvalaikis, socialinio bendravimo įgūdžių ugdymas	16.30-19.00
Vakarienė	19.00-19.30
Kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymas	19.30-20.00
Laisvalaikis, tv filmai	20.00-21.00
Higienos procedūros	21.00-22.00
Nakties miegas	22.00-9.00

17. Ryte vaikus žadina šeimos darbuotojas, dirbęs naktį. Mokslo metų dienomis šeimos darbuotojai užtikrina, kad visi vaikai išvyktų į ugdymo įstaigas. Apie ugdymo įstaigos nelankymą, kitas iškilusias problemas šeimos darbuotojai informuoja Centro direktoriaus pavaduotoją, o esant reikalui direktorių.

18. Šeimos (šeimos darbuotojai kartu su šeimos vaikais), atsižvelgdamos į šiose Taisyklėse nustatytą dienos režimą mokslo bei atostogų ir švenčių dienomis, savaitgaliais, gali nusistatyti savo dienos režimą, kuris pritaikytas konkrečioje šeimoje gyvenančių vaikų amžiaus, poreikių, gebėjimų, sveikatos būklės, lankomose ugdymo įstaigose nustatytų pamokų, pietų pertraukos trukmės, vaikų dalyvavimo papildomame ugdyme, kituose užsiėmimuose ir pan.

19. Vaikus iki 14 metų ir turinčius didelių specialiųjų poreikių į ugdymo įstaigą, papildomus užsiėmimus palydi bei parlydi šeimos darbuotojai. Vaikai, nuo 14 metų, į ugdymo įstaigą vyksta ir iš jos grįžta savarankiškai.

20. Pamokų ruošą pagal amžių, poreikį, gebėjimus, sveikatos būklę vykdoma individualiai, padedant šeimos darbuotojams.

21. Vaikai privalo laikytis šiose Taisyklėse nurodyto arba konkrečioje šeimoje nusistatyto dienos režimo mokslo metais. Vaikų dienos režimas savaitgaliais, atostogų ir švenčių dienomis vykdomas atsižvelgiant į vaikų sveikatą, amžių ir poreikius, suteikiant vaikams daugiau privatumo, saviraiškos, įvairių laisvalaikio užimtumo formų.

IV SKYRIUS PAGRINDINĖS VAIKŲ TEISĖS IR PAREIGOS, ATSAKOMYBĖ

22. Kiekvienas vaikas yra visuomenės narys, kuris laikydamasis visuotinai pripažintų elgesio normų, turi teisę (kiek šių teisių neriboja teisės aktų nuostatos ir paties vaiko teisėtų interesų apsauga):

22.1. į tinkamas, saugias ir sveikas gyvenimo sąlygas, socialinį aprūpinimą;

22.2. į vardą, pavardę, tautybę ir pilietybę;

22.3. į minties, sąžinės, žodžio, religijos laisvę;

- 22.4. puoselėti savo kalbą, kultūrą, papročius, tradicijas;
- 22.5. į nemokamą mokymą valstybinėse ir savivaldybės mokyklose pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas ir profesinio parengimo programas, skirtas pirmajai kvalifikacijai įgyti;
- 22.6. mokytis pagal savo gebėjimus ir poreikius;
- 22.7. dalyvauti papildomo ugdymo, kultūrinėje, kūrybinėje, meninėje veikloje, visuomeniniuose renginiuose, projektuose, vykti į išvykas, ekskursijas, sporto žaidynes, dalyvauti kituose jo amžių bei brandą atitinkančiuose renginiuose;
- 22.8. gauti viešąją informaciją, kuri prisideda prie jo gerovės ir skatina jo fizinį, protinį, dvasinį, emocinį, dorovinį vystymąsi;
- 22.9. į nuosavybę;
- 22.10. į poilsį ir laisvalaikį, atitinkantį jo amžių, sveikatos būklę ir poreikius;
- 22.11. pagal savo amžių bei brandą reikšti nuomonę, pažiūras, pageidavimus, sprendžiant klausimus, susijusius su juo, kaip asmenybės, vystymąsi;
- 22.12. pareikšti savo nuomonę įvaikinimo, globos skyrimo klausimais;
- 22.13. pagal savo amžių ir brandą reikšti pageidavimus, nuomonę dėl maitinimosi, aprangos, avalynės, konkrečių daiktų reikalingumo ir pan.;
- 22.14. pagal galimybes vykti kartu su šeimynos darbuotojais į parduotuves, dalyvauti įsigyjant buityje reikalingus daiktus, higienos priemones, maisto produktus, drabužius, avalynę;
- 22.15. palaikyti ir puoselėti ryšius su artimaisiais giminaičiais, asmenimis, priimančiais vaiką laikinai svečiuotis, draugais;
- 22.16. savaitgaliais, švenčių ar atostogų metu svečiuotis pas giminaičius, kitus asmenis, turinčius leidimą priimti vaiką, kai užtikrinami saugi aplinka, vaiko priežiūra;
- 22.17. į privatumą, asmens duomenų apsaugą, susirašinėjimo slaptumą, garbę ir orumą, asmens neliečiamybę ir laisvę;
- 22.18. gauti informaciją apie save, dalyvauti, kai yra svarstomas jo elgesys;
- 22.19. dalyvauti savivaldoje, pateikti pasiūlymus vaikų elgesio, laisvalaikio užimtumo, buities klausimais;
- 22.20. turėti savo asmeninę sąskaitą, (globojinių (rūpintinių) asmenines sąskaitas koordinuoja socialiniai darbuotojai) ;
- 22.21. turėti savo asmeninius daiktus;
- 22.22. dalyvauti planuojant ir aptariant jo palydėjimo į savarankišką gyvenimą priemones;

22.23. pasirinkti „savą asmenį“ - pasirinktą Centro darbuotoją, kuriam galėtų patikėti savo problemas, išsipasakoti;

22.24. gauti socialinę, psichologinę, medicininę ar kitą reikalingą pagalbą;

22.25. esant reikalui kreiptis į Centro administraciją;

22.26. esant jo teisių pažeidimui savarankiškai kreiptis į Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolierių, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą ar jos įgaliotą teritorinį skyrių, policiją ar švietimo, sveikatos priežiūros ar kitą instituciją, o sulaukęs 14 metų - į teismą;

22.27. įgyvendinti kitas įstatymuose ir Centro lokaliuose teisės aktuose įtvirtintas teises.

23. Vaikai privalo:

23.1. dorai elgtis, gerbti Centro darbuotojus, šalia esančius kitus vaikus, laikytis etikos, socialinės elgsenos, žmonių bendravimo normų;

23.2. lankyti ugdymo įstaigą, sistemingai ir stropiai pagal savo sugebėjimus mokytis, siekti išsilavinimo ir specialybės įsigijimo, be pateisinamų priežasčių nepraleisti pamokų;

23.3. ugdymo įstaigoje laikytis moksleivių elgesio ir įstaigos vidaus tvarkos taisyklių;

23.4. vykstant į ugdymo įstaigą, papildomus užsiėmimus, ekskursijas, išvykas, renginius ir pan. laikytis saugaus eismo taisyklių, vykdyti lydinčių asmenų nurodymus;

23.5. tausoti Centro turtą, saugoti ir prižiūrėti gyvenamąjį būstą, gyvenamąją aplinką, baldus, inventorių;

23.6. palaikyti švarką ir tvarką kambariuose, bendro naudojimo patalpose, nešiukšlinti;

23.7. už sugadintą Centro turtą, padarytą žalą įstaigai atsakyti teisės aktų nustatyta tvarka;

23.8. už padarytas nusikalstamas veikas, nusižengimus, kitiems asmenims padarytą žalą atsakyti teisės aktų nustatyta tvarka;

23.9. susirgus ar susižeidus pranešti šeimynos darbuotojui, sveikatos priežiūros specialistui, kreiptis į medikus;

23.10. norėdami įeiti į kitos šeimynos gyvenamąsias patalpas, gauti tos šeimynos darbuotojo sutikimą;

23.11. pastebėjus smurtą, patyčias, neleistinus kitų vaikų ar darbuotojų veiksmus, pranešti pagal galimybes atitinkamai šeimynos darbuotojui, „savam asmeniui“ ar Centro administracijai;

23.12. grįžti į šeimyną iki 21.00 val.

23.13. laikytis šių Taisyklių, šeimynose nusistatytos tvarkos, vykdyti šeimynos darbuotojų reikalavimus;

23.14. vykdyti kitas įstatymuose ir Centro lokaliniuose teisės aktuose įtvirtintas pareigas.

24. Vaikams draudžiama:

24.1. savavališkai pasišalinti iš šeimynos ar Centro patalpų ir teritorijos;

24.2. nustatytu miego (ramybės laiku) triukšmauti, garsiai leisti muziką;

24.3. naudoti smurtą (fizinį, psichologinį, seksualinį), necenzūrinius žodžius arba kito asmens garbę ir orumą įžeidžiančius veiksmus prieš kitus vaikus, šeimynos darbuotojus, kitus Centro darbuotojus ar kitus asmenis;

24.4. žaloti savo kūną;

24.5. laikyti, vartoti, platinti tabako gaminius, elektronines cigaretes, alkoholį, psichotropines ir toksines medžiagas;

24.6. laikyti, nešioti aštrius, degius, sveikatai ar gyvybei pavojingus daiktus (pvz. peilius, šaunamuosius ginklus, dujų balionėlius, pirotechnikos priemones ir kt.);

24.7. savarankiškai taisyti elektros, santechnikos įrangą, elektrinius prietaisus;

24.8. gadinti, naikinti Centro turta, suteiktus baldus, inventorių, rūbus;

24.9. be leidimo ant durų, sienų, langų, lubų klijuoti plakatus, nuotraukas, daryti užrašus ar kitaip gadinti Centro turto;

24.10. perstatinėti baldus bei kitą inventorių nesuderinus su direktoriaus pavaduotoju ūkio reikalams;

24.11. Centre be direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo, socialinio darbuotojo leidimo draudžiama filmuoti, fotografuoti, bei įrašinėti kitų asmenų kalbas, veiksmus ir pan.

24.12. į kambarius įnešti ir laikyti greitai gendančius maisto produktus;

24.13. vykdyti įstatymams priešingas, nusikalstamas veikas;

24.14. atlikti kitus veiksmus, kuriuos draudžia įstatymai ir Centro lokaliniai teisės aktai.

25. Vaiko atsakomybė:

25.1. visi vaikai nuo 16 metų gali būti traukiami administracinėn atsakomybėn, o baudžiamojon atsakomybėn už labai sunkius nusikaltimus gali būti traukiami net nuo 14 metų;

25.2. vaikai turi suvokti apie pasekmes (pvz., už sutarties nevykdymą ar netinkamą vykdymą gali būti paduodamas į teismą, jam gali būti taikomos baudos ir kt.).

V SKYRIUS VAIKŲ PAIEŠKOS TVARKA

26. Vaikui savavališkai pasišalinus, pabėgus iš šeimos gyvenamųjų patalpų, Centro teritorijos, negrįžus iki 22.00 val. šeimos darbuotojas iki 24.00 val. ieško vaiko (skambina pačiam vaikui, jo draugams, giminaičiams, kitiems žinomiems asmenims). Išsiaiškinus jo buvimo vietą, pagal galimybes vyksta parsivežti.

27. Vaikui negrįžus iki 24.00 val., apie savavališką pasišalinimą, pabėgimą, negrįžimą pranešama trumpuoju numeriu pagalbos 112. Ryte Centro administracijai pateikia išsamų tarnybinį pranešimą apie vykdytą vaiko paiešką.

28. Vaikui grįžus į centrą, bet kuriuo paros metu informuojama policija bendruoju pagalbos numeriu 112.

29. Vaiką suradus, jam sugrįžus, organizuojamas atvejo aptarimas ir analizuojamos vaiko pasišalinimo priežastys ir priimamas sprendimas dėl netinkamo vaiko elgesio keitimo.

VI SKYRIUS

VAIKŲ SKATINIMAS IR DRAUSMINIMAS, ELGESIO VERTINIMAS

30. Konkrečią vaiko skatinimo ir drausminimo sistemą nusistato pačios šeimos (šeimynų darbuotojai kartu su šeimos vaikais).

31. Skatinimui gali būti taikomos šios priemonės:

31.1. viešas pagyrimas bendrame vaikų susirinkime;

31.2. direktoriaus padėka vaikui;

31.3. išvykos, kelionės, renginiai ir kitos pramogos;

31.4. simbolinė dovanėlė

31.5. kitos skatinimo priemonės nusimatytos šeimos vaikų skatinimo sistemoje.

32. Vaikų drausminimui gali būti taikomos šios priemonės:

32.1. netinkamo elgesio aptarimas bendrame vaikų susirinkime;

32.2. direktoriaus raštiška pastaba;

32.3. pokalbiai su Vaiko teisių apsaugos specialistais;

32.4. organizuojamų išvykų, kelionių, renginių ir kitų pramogų sustabdymas;

32.5. įpareigojimas viešai ar kitokia forma atsiprašyti nukentėjusįjį;

32.6. kitos drausminimo priemonės nusimatytos šeimos vaikų drausminimo sistemoje.

33. Draudžiama vaikus skatinti piniginėmis premijomis, bausti fizinėmis bausmėmis.

34. Vaikų skatinimą ar drausminimą inicijuoja šeimynų darbuotojai.

35. Vaikų elgesį vertina ir analizuoja šeimynų darbuotojai, psichologas. Esant reikalui, konsultuojamasi su kitų įstaigų specialistais.

36. Šeimynų darbuotojai, psichologas, kiti specialistai, vaiko elgesio, mokymosi, sveikatos ir kt. pokyčius fiksuoja atitinkamuose dokumentuose.

37. Kai vaikas atlieka įstatymams priešingas, nusikalstamas veikas, piktybiškai nesilaiko nustatytų taisyklių, nelanko mokyklos, teisės aktų nustatyta tvarka sprendžiama dėl minimalios ar vidutinės priežiūros priemonių vaikui skyrimo.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

38. Šios Taisyklės įsigalioja nuo jų patvirtinimo dienos.

39. Už šių taisyklių tinkamą įgyvendinimą atsako šeimynų darbuotojai.

40. Taisyklės peržiūros ir esant poreikiui atnaujinamos ne rečiau kaip kartą per metus arba pasikeitus teisiniam reglamentavimui.
